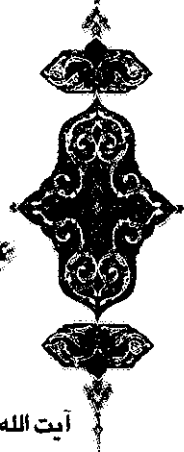

نکات اخلاقی

آیت الله مشکینی رحمته الله علیه

بگیرد و بخورد، هیچ گاه نمی تواند مقامی را حیازت کند. اینجا جایگاه کمال و علم است و راهی است که خدا این گونه انتخاب کرده است. هر کس غیر از این را می خواهد، بگذرد و به دنبال کارهای دنیوی برود.

* بسیار مقتضی است مسلمین جهان اعم از روحانیین محترم و فرهنگیان کرام و طبقات اصناف و کارگران متدین، همگی به نوبه خود قدمی در راه حفظ و تبلیغ دین خویش، بردارند. هر فردی از مسلمانها آنچه را از احکام الهی فرا گرفته، واجب اکید است در موقع مقتضی به افراد غیر

* اعمال همه ما را در هفته دوبار به محضر حضرت بقیه الله علیه السلام عرضه می دارند و حضرت با دقت، آنها را نگاه می کند و اگر خلاف اخلاقی پیدا شد، ناراحت می شود. مرحوم شهید مدنی در این باره می گفت: وقتی آقا اعمال ما را می بیند که در آن گناه است، اشک می ریزد. امیدواریم ما از جمله کسانی باشیم که هر وقت امام عصر علیه السلام پرونده اعمال ما را می بیند، خوشحال باشد.

* درسی بخوانید که ملکوت را ببینید! علمی را بطلید که به دل، نور است. طلبه ای که لقمه حرام در معده او وارد شود و یا بفهمد مشتبه است و

مطلع، ابلاغ کند و این تکلیف خطیر، به نام مسئله ارشاد جاهل نامیده می‌شود.

* چه خوب است منابر گویندگان، جُنْگی باشد مملو از احکام الهی و مسائل اصول دین و فروع آن و بحث‌های اخلاقی و پندهای تنبیهی و سرگذشت انبیا و اوصیا و شواهد علمی و استدلالی و مثالهای زنده و روشن و ترساندن مردم از عذاب الهی و تطمیع به رحمت ایزدی و بالاخره باغی پر از میوه‌های گوناگون و موزه‌ای مملو از اجناس پر قیمت.

* انسان عاقل، کمالات خود را می‌سنجد و همانند آنکه وزن بدن خویش را می‌فهمد، مقدار عقل و معلومات خود را نیز تشخیص می‌دهد و از حدود خود تجاوز نمی‌کند... و ابدا در این مقام نیست که خود را در میزان، بیش‌تر از واقعیت ثابت، ارائه دهد یا بیش‌تر از حد واقعی، برای خویش ارزش قائل شود. کسی که می‌خواهد متصدی منصب و عظمی شده و هدایت عده‌ای را به عهده بگیرد، باید بهره‌وافی از اصول و فروع و علوم ادبیات و تفسیر و اخبار و سیره پیامبر گرامی ﷺ

و سایر پیغمبران و ائمه معصومین علیهم‌السلام و عده‌ای دیگر از علوم مربوط را داشته باشد؛ و لازم‌تر از همه اینکه باید تا حدودی در اخلاقیات و کمالات نفسانی و تصفیه روح و باطن، تجربه دیده... و جمال انسانیت را از آرایش صفات زشت و ناپسند، پاکیزه و منزه نماید، آن‌گاه به اصلاح دیگران پردازد.

* توصیه به رعایت اخلاص در نماز می‌کنم؛ از اول تا آخر نماز بکوشید که توجه‌تان به خدا باشد و هر چه که می‌توانید نماز را کامل کنید تا روح‌تان سیراب شود.

* اگر طلاب محترم و عالم روحانی در شبانه روز، پنجاه و یک رکعت نماز نخوانند و به هفده رکعت قناعت کنند، پس این مستحبات و نوافلی که تا امروز در کتابها نوشته شده، برای چیست و چه کسی باید به آنها عمل کند؟!

* انسان موجود مرکبی از ساعات، ایام، شهور و سنوات است. هر ساعتی که می‌گذرد یک مقدار از وجودش کم می‌شود، مانند یک بطری

غذایی را می‌خوری و به هر خانه‌ای که دعوتت کردند می‌روی و...! وقتی بیدار می‌شوی، می‌بینی عجب نفس بدی تربیت کرده‌ای!

۳. در وجود انسان بذر همه صفات حسنه پاشیده شده و همه فضایل در انسان هست و باید آنها را کشف کرده و در وجود خود تربیت نماید.

*... می‌گویند: در این زمانه نمی‌شود آدم، راستگو باشد و دروغ نگوید! در صورتی که این قبیل حرفها بیهوده است. کاری که برای خدا باشد، زمان و مکان ندارد، زمان و مکان را شیاطین جنی و انسی یاد داده‌اند. احکام الهیه جنبه عقلی دارد و جنبه عقلی هم تخصیص بردار نیست، مثلا جسمی که دارای ابعاد ثلاثه است، طول و عرض و عمق دارد، اگر بگوییم: این قدیم بوده حالا این طوری نیست، حرف غلطی است...^۱

پر از مایع است که قطره قطره از او کاسته می‌گردد و هر قطره‌ای که از او بریزد، همان اندازه از مایع کم می‌شود. بنابراین اگر می‌خواهید افتخار سربازی امام زمان علیه السلام را پیدا کنید و یک روزی شیخ مفید و شیخ طوسی شوید، از حالا باید بفهمید و ققتان چیست و در این زمینه سه نکته را مهم شمرده و لحاظ کنید.

اول: هدف، اینکه برای چه آمده‌ایم و هدف چیست؟
دوم: حرکت به سوی هدف و کوشش برای رسیدن به آن.
سوم: تهیه شرایط و وصول به هدف.

۱. حوزه یک دانشگاه خاصی برای یک هدف مخصوص است. هدف ما از آمدن در این حوزه خلیفه الله شدن است.

۲. گاهی با خودت خلوت کرده و کتاب نفس خود را باز کن و دقیق‌تر از مطالب مشکل مکاسب و کفایه، آن را مطالعه کن. یک وقت می‌بینی سر تا پا غلط است! به راحتی دروغ گفته می‌شود! هر حرفی را می‌زنی! هر

۱. افق حوزه، ۸۷/۴/۱۹، ش ۱۹۵.